

Afschaffing van effecten aan toonder : realiteit vanaf 1 januari 2008
Suppression des titres au porteur : une réalité dès le 1er janvier 2008

Seminar/séminaire – 18/01/2006

Welkom ! – Bienvenue !

www.dmat.be

DMAT TASK FORCE

AFSCHAFFING VAN EFFECTEN AAN TOONDER WAT ZIJN DE BELANGRIJKSTE FASEN ?

Christine Darville
Eerste Juridisch Adviseur
VBO

1. Regelgevingscontext

- **Wet houdende afschaffing van de effecten aan toonder (B.S. 06.02.2006)**
- **Koninklijk besluit tot vaststelling van de vormvereisten van effecten aan toonder van beursgenoteerde vennootschappen (B.S. 28.12.2005)**
- **Koninklijk besluit betreffende gedematerialiseerde effecten (B.S. 03.02.2206)**
- **Koninklijk besluit betreffende de bewaargeving van vervangbare financiële instrumenten en de vereffening van transacties op deze instrumenten (B.S. 23.02.2004)**
- **Voorontwerp van «herstelwet»**

2. Revolutie – Evolutie – Modernisering?

- **Belangrijke gevolgen, zowel voor de ondernemingen als voor de financiële sector**

3. Krachtlijnen van de wet houdende afschaffing van de effecten aan toonder

- **Drie aparte hoofdstukken**
 - **Algemene bepalingen:**
 - > **organisatie van de geleidelijke afschaffing van de effecten aan toonder**
 - **Wijzigingen in het Wetboek van vennootschappen**
 - > **aanbrengen van de wijzigingen in het Wetboek die door de afschaffing van de effecten aan toonder noodzakelijk zijn geworden**
 - > **modernisering van de regelingen die van toepassing zijn op de gedematerialiseerde effecten en de effecten op naam**
 - **Diverse wijzigingen**

4. Toepassingsgebied van de wet

4.1 *Effecten*

- **Bedoelde effecten**
 - **Aandelen, winstbewijzen, obligaties, warrants en certificaten uitgegeven door vennootschappen naar Belgisch recht**
 - **Effecten van schulden van de openbare sector uitgegeven door Belgische publiekrechtelijke emittenten**
 - **Restcategorie: Alle andere effecten, uitgegeven door een persoon die onder Belgisch recht ressorteert, en die een financiële schuldvordering op de emittent belichamen**

- **Uitgesloten effecten**
 - **Handelseffecten**
 - **Obligaties aan toonder die uitsluitend in het buitenland worden uitgegeven of die beheerst worden door een buitenlands recht**
 - **Effecten van de restcategorie wanneer zij uitsluitend in het buitenland zijn uitgegeven of beheerst worden door een buitenlands recht**

4.2 *Emittent*

- **Wet van 14 december 2005**
 - **De persoon die hoofdschuldenaar is van de in een effect belichaamde rechtenbundel**
- **Voorontwerp van wet**
 - **Problematiek van de collectieve beleggingsinstellingen**

5. Voornaamste fasen

5.1 1 januari 2008

- Verbod om nog effecten aan toonder uit te geven

Er kunnen alleen nog effecten op naam of gedematerialiseerde effecten worden uitgegeven

- Verbod op de materiële levering in België van
 - effecten aan toonder die op een effectenrekening zijn geboekt
 - effecten aan toonder die in het buitenland zijn uitgegeven, die door een buitenlands recht worden beheerst of die door een buitenlandse emittent zijn uitgegeven

- Omzetting van rechtswege in gedematerialiseerde effecten

Op voorwaarde dat ze op een effectenrekening zijn geboekt

- van effecten aan toonder die op een gereguleerde markt zijn genoteerd
- van effecten van schulden van de openbare sector
- van effecten van de restcategorie

- Verplichtingen voor beursgenoteerde bedrijven

- Wijzigen van de statuten
- Sluiten van een overeenkomst met een vereffening instelling
- Bekendmaking van de vereffening instelling
- Overeenstemming uitgegeven effecten

- Wat met de niet-genoteerde bedrijven?

- Kosten van automatische omzetting van effecten

5.2 Omzettingsperiodes

- **Wet van 14 december 2005**
 - **Twee omzettingsperiodes**
1 januari 2008 - 31 december 2012 of 2013
 - **Onderscheid volgens categorie effecten**
 - > **Automatische omzetting**
 - > **Niet automatisch omgezette effecten aan toonder**
 - **Verzoek tot omzetting door de houder van de effecten aan toonder binnen de perken van de statutaire bepalingen of van het wettelijk en regelgevend kader van de uitgifte**
- **Voorontwerp van wet**
 - **Problematiek van het bestaan van twee deadlines**
 - **Recht van de houder van niet automatisch omgezette effecten aan toonder**

5.3 Verstrijken van de omzettingsperiodes

- **Omzetting van effecten**
 - **Wet van 14 december 2005**
 - > **Principe: omzetting van rechtswege van de effecten aan toonder die niet in gedematerialiseerde effecten zijn omgezet**
 - > **Afwijking: omzetting van de effecten op naam maar volgens beslissing van de emittent**

- **Voorontwerp van wet**
 - > **Principe: omzetting van rechtswege van de effecten aan toonder die niet in gedematerialiseerde effecten zijn omgezet**
 - > **Afwijking: omzetting van rechtswege in effecten op naam**
 - **indien de statuten van de emittent de uitgifte van gedematerialiseerde effecten niet toestaan**
 - **indien de emittent niet de nodige maatregelen heeft genomen met een vereffeningstelling of een erkende rekeninghouder.**

- **Opschorting van uitoefening van ieder recht verbonden aan de effecten aan toonder zolang de houder ervan zich niet bekendmaakt**

5.4 1 januari 2015

- **Verkoop, door de emittent, van de effecten waarvan de houder onbekend blijft**
- **Mogelijkheid voor de Koning om de verkoopvoorwaarden vast te stellen**
- **Neerlegging van de bedragen afkomstig van de verkoop bij de Deposito- en Consignatiekas**

5.5 30 november 2015

Neerlegging, door de emittent, van de niet-verkochte effecten bij de Deposito- en Consignatiekas

5.6 1 januari 2016 en daarna

- **Betaling van een boete (10% per jaar achterstand) door de persoon die om teruggave van de opbrengst vraagt**
- **Bij de inning van de boete deelt de Deposito- en Consignatiekas aan de overheid de gegevens mee betreffende de eigenaar die om teruggave van de effecten heeft gevraagd.**

DMAT TASK FORCE

LE FONCTIONNEMENT DU TITRE DÉMATÉRIALISÉ

Gilles STUER

Banque Nationale de Belgique

Conseiller juridique

DMAT TASK FORCE

- Différentes catégories de titres dématérialisés
 - dette publique
 - Code des sociétés
 - catégorie résiduelle
- Régime des titres de la catégorie résiduelle
 - Rôle de l'émetteur
 - Conversion
- Categorieën van gedematerialiseerde effecten
 - de overheidsschuld
 - het W. venn.
 - de restcategorie
- Regime van de effecten van de restcategorie
 - Rol van de emittent
 - Omzetting

DMAT TASK FORCE

- Régime des titres du Code des sociétés

- Définition

Inscription en compte auprès d'un teneur de compte ou d'un organisme de liquidation

- Regime van de effecten van de W. venn.

- Definitie

Inschrijving op rekening bij een rekeninghouder of een vereffeninginstelling

DMAT TASK FORCE

- Régime des titres du Code des sociétés

- Nature des droits du titulaire de titres

Droit de copropriété qui s'exerce contre l'intermédiaire pertinent portant sur l'universalité des titres détenus par cet intermédiaire

- Regime van de effecten van de W. venn.

- Aard van de rechten van de houder van effecten

Mede-eigendomsrecht tegen de relevante tussenpersoon op de universaliteit van de effecten die door deze tussenpersoon worden aangehouden

DMAT TASK FORCE

- Régime des titres du Code des sociétés
- Rôle des organismes de liquidation

Euroclear Belgium

NBB SSS: (i) obligations;

(ii) système X/N;

(iii) questions pratiques

- Protection du titulaire de bonne foi

- Regime van de effecten van de W. venn.

- Rol van de vereffeningstellingen

Euroclear Belgium

NBB SSS: (i) obligaties; (ii)

X/N systeem; (iii) in de

praktijk

- Bescherming van de houder van goede trouw

DMAT TASK FORCE

- Régime des titres du Code des sociétés
 - Insaisissabilité
 - Transmission des titres
 - Intégrité de l'émission
 - Droits du titulaire
- Regime van de effecten van de W. venn.
 - Onbeslagbaarheid
 - Overdracht van de effecten
 - Volledigheid van de uitgifte
 - Rechten van de houder

DMAT TASK FORCE

*La mise en conformité
des statuts de la
société –
Propositions de
modèles*

Pierre Nicaise
Président FRNB, Notaire
Sebastian Roeland
Conseiller Juridique FRNB

*De aanpassing van
de statuten van de
vennootschap –
Voorstellen voor
modellen*

Pierre Nicaise
Voorzitter KFBN, Notaris
Sebastian Roeland
Juridisch Adviseur KFBN

DMAT TASK FORCE

1. La situation antérieure

- a) Trois formes de titres
- b) Liberté statutaire
- c) Deux exceptions

- Non-libération des actions (art. 477 C.Soc.)
- Conversion en titres nominatifs (art. 462 C.Soc.)

1. De vroegere situatie

- a) Drie soorten effecten
- b) Statutaire vrijheid
- c) Twee uitzonderingen

- Niet-volgestorte aandelen (art. 477 W.Venn.)
- Omzetting in effecten op naam (art. 462 W.Venn.)

DMAT TASK FORCE

2. La situation nouvelle

§1. Emission des titres au porteur

- Sociétés concernées:
 - Toutes les sociétés de droit belge
 - Restriction pratique: tous les types de sociétés ne peuvent pas émettre des titres au porteur
- Interdiction de créer de nouveaux titres au porteur à partir du 1er janvier 2008
- Interdiction de délivrance physique des titres au porteur inscrits en compte-titres à partir du 1er janvier 2008

2. De nieuwe toestand

§1. Uitgifte van toondereffecten

- Welke vennootschappen:
 - Alle vennootschappen naar Belgisch recht
 - Praktische beperking: Niet elke vennootschapsvorm kan effecten aan toonder uitgeven
- Verbod op uitgifte nieuwe effecten aan toonder vanaf 1 januari 2008
- Verbod op feitelijke aflevering van de effecten aan toonder ingeschreven op een effectenrekening vanaf 1 januari 2008

DMAT TASK FORCE

§2. Régime spécifique (art. 5 & 6)

- Dématérialisation de plein droit pour les sociétés cotées sur un marché réglementé, dont les titres au porteur sont inscrits en compte-titres
- Obligation expresse d'adapter les statuts aux titres dématérialisés pour toutes les sociétés cotées
- Quid des augmentations de capital après le 1er janvier 2008?

§2. Bijzondere regeling (art. 5 & 6)

- Dematerialisering van rechtsweg voor de op een effectenrekening ingeschreven toondereffecten van op een gereguleerde markt genoteerde vennootschappen
- Uitdrukkelijke verplichting voor alle beursgenoteerde vennootschappen om hun statuten aan te passen aan de dematerialisering
- Quid met kapitaalverhogingen na 1 januari 2008?

DMAT TASK FORCE

§3. Régime général applicable à toutes les sociétés

- a) Possibilité de conversion à la requête du titulaire et dans les limites statutaires (art. 7 & 8)

§3. Algemene regeling voor alle vennootschappen

- a) Mogelijkheid tot omzetting op verzoek van de titularis, binnen de statutaire grenzen (art. 7 & 8)

DMAT TASK FORCE

b) Dématérialisation de plein droit des titres au porteur non-convertis

- Quand: 1er janvier 2013 pour les titres au porteur émis après la loi et le 1er janvier 2014 pour les titres au porteur émis avant la loi (art. 9, al. 1)
- Possibilité pour la société d'opter pour la forme de titres nominatifs (art. 9, al. 2):
Délai - Organe compétent - Modalités de la décision
- Obligation implicite d'adapter les statuts

b) Dematerialisering van rechtswege van de niet-omgezette effecten aan toonder

- Wanneer: 1 januari 2013 voor de effecten aan toonder uitgegeven na de wet en 1 januari 2014 voor de effecten aan toonder uitgegeven vóór de wet (art. 9, lid 1)
- Vennootschap kan kiezen voor effecten op naam (art. 9, lid 2):
Termijn - Bevoegd orgaan - Modaliteiten
- Impliciete verplichting om de statuten aan te passen

DMAT TASK FORCE

c) Avant-projet de loi:

- Modification des principes de conversion de plein droit
- Principe = dématérialisation de plein de droit
- Exception en cas de défaut d'adaptation des statuts ou de contrat avec un organisme de liquidation: conversion de plein droit en titres nominatifs

d) Vente des titres dont le titulaire reste inconnu

c) Voorontwerp van wet:

- Wijziging van de principes van de omzetting van rechtswege
- Principe = dematerialisering van rechtswege
- Uitzondering bij gebrek aan aanpassing van de statuten of aan overeenkomst met een vereffeninginstelling: omzetting van rechtswege in effecten op naam

d) Verkoop van de effecten waarvan de titularis onbekend blijft

DMAT TASK FORCE

3. Avant-projet de loi – Adaptation des statuts

- L'organe de gestion pourra, nonobstant toute disposition statutaire contraire, modifier les statuts par acte authentique afin de:
 - prévoir pour les sociétés cotées que les titres inscrits en compte-titres existent sous forme dématérialisée

3. Voorontwerp van wet – Aanpassing van statuten

- Het bestuursorgaan zal, niettegenstaande andersluidende statutaire bepaling, de statuten kunnen wijzigen bij authentieke om te:
 - voorzien in de genoteerde vennootschappen dat de op een effectenrekening ingeschreven effecten bestaan in gedematerialiseerde vorm

DMAT TASK FORCE

- prévoir la possibilité d'émettre des titres dématérialisés et la conversion des titres au porteur existants
- prévoir les règles d'admission aux AG pour les titulaires de titres dématérialisés
- Ces modifications seront inscrites de plein droit à l'ordre du jour de la première AG suivante, à titre d'info, et seront mentionnées dans le premier rapport annuel suivant
- voorzien in de mogelijkheid om gedematerialiseerde effecten uit te geven en de bestaande effecten aan toonder om te zetten
- voorzien in toelatingsregels tot de AV voor titularissen van gedematerialiseerde effecten
- Deze wijzigingen worden van rechtswege ter informatie ingeschreven op de agenda van de eerstvolgende AV en in het eerstvolgende jaarverslag

DMAT TASK FORCE

4. Modifications du Code des sociétés

- Possibilité de conversion d'un titre dématérialisé
- Modernisation du régime des titres nominatifs: registre des titres sous forme électronique
- Nouvelle définition du titre dématérialisé

4. Wijzigingen aan het W.Venn.

- Mogelijkheid omzetting van een gedematerialiseerd effect
- Modernisering van stelsel effecten op naam: effectenregister in elektronische vorm
- Nieuwe definitie voor gedematerialiseerde effecten

DMAT TASK FORCE

5. Incidences sur la société anonyme

- Choix de la forme sociétaire
- Donations manuelles

5. Impact op de naamloze vennootschap

- Keuze van de vennootschapsvorm
- Handgiften

DMAT TASK FORCE

6. Adaptation des statuts

§1. Clause spécifique aux sociétés cotées sur un marché réglementé: les titres sont nominatifs, au porteur ou dématérialisés

6. Aanpassing van de statuten

§1. Specifieke clausule voor de op een gereguleerde markt genoteerde vennootschappen: de effecten zijn op naam, aan toonder of gedematerialiseerd

DMAT TASK FORCE

- Cette hypothèse se conforme le plus à la ligne du temps de la loi: la société met ses statuts en conformité sans anticiper à la dématérialisation (en principe)
- Attention: l'organe de gestion devra prendre contact avec un organisme de liquidation préalablement à la conversion des titres au porteur existants, afin de prendre toutes les mesures nécessaires
- Deze hypothese sluit het best aan bij de tijdlijn van de wet: de vennootschap past haar statuten aan (in principe) zonder voorop te lopen op de dematerialisering
- Opgelet: het bestuursorgaan zal contact moeten opnemen met een vereffeninginstelling vóór de omzetting van de bestaande effecten aan toonder, teneinde alle nodige maatregelen te nemen

DMAT TASK FORCE

- Proposition de clause:
- §1. *Les actions non entièrement libérées sont nominatives.*
Les actions entièrement libérées et les autres titres de la société sont nominatifs, au porteur ou dématérialisés, dans les limites prévues par la loi.
- **Complément possible (facultatif) :** *Leur titulaire peut, à tout moment et à ses frais, demander la conversion de ses titres en titres nominatifs ou dématérialisés.*
- *Le titre dématérialisé est représenté par une inscription en compte au nom de son propriétaire ou de son détenteur auprès d'un teneur de comptes agréé ou d'un organisme de liquidation.*
- *Il est tenu au siège social un registre pour chaque catégorie de titres nominatifs. Tout titulaire de titres peut prendre connaissance du registre relatif à ses titres.*
- **Voorstel van clausule:**
- “§1. *De niet volgestorte aandelen zijn op naam.*
- *De volgestorte aandelen en de andere effecten van de vennootschap zijn op naam, aan toonder of gedematerialiseerd, binnen de beperkingen voorzien door de wet.*
- **Mogelijke aanvulling (facultatief):** *De titularis kan op elk ogenblik op zijn kosten de omzetting vragen van zijn effecten in effecten op naam of in gedematerialiseerde effecten.*
- *Het gedematerialiseerd effect wordt vertegenwoordigd door een boeking op rekening, op naam van de eigenaar of de houder, bij een erkende rekeninghouder of bij een vereffeningsinstelling.*
- *Op de vennootschapszetel wordt voor elke categorie effecten op naam een register bijgehouden. Elke titularis van effecten kan kennisnemen van het register met betrekking tot zijn effecten.*

DMAT TASK FORCE

- §2. Les titres au porteur de la société, déjà émis et inscrits en compte titres au 1er janvier 2008, existent sous forme dématérialisée à partir de cette date. Les autres titres au porteur seront, au fur et à mesure de leur inscription en compte-titres à partir du 1er janvier 2008, également automatiquement convertis en titres dématérialisés.
- Complément possible (voyez les articles 7 et 8 de la loi pour la date limite):
Les titres au porteur émis par la société et qui ne sont pas inscrits en compte-titres, sont convertis de plein droit en titres dématérialisés au ... [DATE].
- §2. De effecten aan toonder die zijn uitgegeven door de vennootschap en dewelke zich op een effectenrekening bevinden op 1 januari 2008, bestaan in gedematerialiseerde vorm vanaf die datum. De andere effecten aan toonder worden, naarmate zij vanaf 1 januari 2008 op een effectenrekening worden ingeschreven, eveneens automatisch gedematerialiseerd.
- **Mogelijke aanvulling (zie artt. 7 en 8 van de wet voor de uiterste datum):** *De effecten aan toonder die zijn uitgegeven door de vennootschap en die niet zijn ingeschreven op een effectenrekening, worden van rechtswege omgezet in gedematerialiseerde effecten op ... [DATUM].”*

DMAT TASK FORCE

§2. Clauses spécifiques aux sociétés non cotées sur un marché réglementé

- a) Les titres sont nominatifs, au porteur ou dématérialisés

§2. Bijzondere clausules voor niet op een geregle-menteerde markt geno-teerde vennootschappen

- a) De effecten zijn op naam, aan toonder of gedematerialiseerd

DMAT TASK FORCE

- Cette hypothèse se conforme le plus à la ligne du temps de la loi: la société met ses statuts en conformité sans anticiper à la dématérialisation (en principe)
- Attention: l'organe de gestion devra prendre contact avec un organisme de liquidation préalablement à la conversion des titres au porteur existants, afin de prendre toutes les mesures nécessaires
- Deze hypothese sluit het best aan bij de tijdlijn van de wet: de vennootschap past haar statuten aan (in principe) zonder voorop te lopen op de dematerialisering
- Opgelet: het bestuursorgaan zal contact moeten opnemen met een vereffeninginstelling vóór de omzetting van de bestaande effecten aan toonder, teneinde alle nodige maatregelen te nemen

DMAT TASK FORCE

- **Proposition de clause:**
- *Les actions non entièrement libérées sont nominatives.*
Les actions entièrement libérées et les autres titres de la société sont nominatifs, au porteur ou dématérialisés, dans les limites prévues par la loi.
- **Complément possible (facultatif) :** *Leur titulaire peut, à tout moment et à ses frais, demander la conversion de ses titres en titres nominatifs ou dématérialisés.*
- *Le titre dématérialisé est représenté par une inscription en compte au nom de son propriétaire ou de son détenteur auprès d'un teneur de comptes agréé ou d'un organisme de liquidation.*
- *Il est tenu au siège social un registre pour chaque catégorie de titres nominatifs. Tout titulaire de titres peut prendre connaissance du registre relatif à ses titres.*
- **Voorstel van clausule:**
- *De niet volgestorte aandelen zijn op naam. De volgestorte aandelen en de andere effecten van de vennootschap zijn op naam, aan toonder of gedematerialiseerd, binnen de beperkingen voorzien door de wet.*
- **Mogelijke aanvulling (facultatief):** *De titularis kan op elk ogenblik op zijn kosten de omzetting vragen van zijn effecten in effecten op naam of in gedematerialiseerde effecten.*
- *Het gedematerialiseerd effect wordt vertegenwoordigd door een boeking op rekening, op naam van de eigenaar of de houder, bij een erkende rekeninghouder of bij een vereffeninginstelling.*
- *Op de vennootschapszetel wordt voor elke categorie effecten op naam een register bijgehouden. Elke titularis van effecten kan kennisnemen van het register met betrekking tot zijn effecten.*

DMAT TASK FORCE

- **Complément possible (facultatif) :** *Les titres au porteur de la société, déjà émis et inscrits en compte titres au 1er janvier 2008, existent sous forme dématérialisée à partir de cette date. Les autres titres au porteur seront, au fur et à mesure de leur inscription en compte-titres à partir du 1er janvier 2008, également automatiquement convertis en titres dématérialisés.*
- **Complément possible (voyez les articles 7 et 8 de la loi pour la date limite):**
Les titres au porteur émis par la société et qui ne sont pas inscrits en compte-titres, sont convertis de plein droit en titres dématérialisés au ... [DATE].
- **Mogelijke aanvulling (facultatief):** *De effecten aan toonder die zijn uitgegeven door de vennootschap en dewelke zich op een effectenrekening bevinden op ... [DATUM], bestaan in gedematerialiseerde vorm vanaf die datum. De andere effecten aan toonder worden, naarmate zij vanaf ... [DATUM] op een effectenrekening worden ingeschreven, eveneens automatisch gedematerialiseerd.*
- **Mogelijke aanvulling (zie artt. 7 en 8 van de wet voor de uiterste datum):**
De effecten aan toonder die zijn uitgegeven door de vennootschap en die niet zijn ingeschreven op een effectenrekening, worden van rechtswege omgezet in gedematerialiseerde effecten op ... [DATUM].

DMAT TASK FORCE

b) Les titres sont nominatifs ou au porteur (pas de dématérialisation)

- Maintien temporaire des titres au porteur
- Aucune dématérialisation
- Proposition de clause (classique):
- «§ 1. Les actions non entièrement libérées sont nominatives.

Les actions entièrement libérées et les autres titres de la société sont nominatifs ou au porteur, dans les limites prévues par la loi. Le titulaire de titres au porteur peut, à tout moment et à ses frais, demander la conversion de ses titres en titres nominatifs.

b) De effecten zijn op naam of aan toonder (geen dematerialisering)

- Tijdelijke instandhouding van de effecten aan toonder
- Geen dematerialisering
- Voorstel van (klassieke) clausule:
- §1. De niet volgestorte aandelen zijn op naam.

De volgestorte aandelen en de andere effecten van de vennootschap zijn op naam of aan toonder, binnen de beperkingen voorzien door de wet. De titularis van effecten aan toonder kan op elk ogenblik op zijn kosten de omzetting vragen van zijn effecten in effecten op naam.

DMAT TASK FORCE

- *Il est tenu au siège social un registre pour chaque catégorie de titres nominatifs. Tout titulaire de titres peut prendre connaissance du registre relatif à ses titres.*
- **Complément possible (voyez les articles 7 et 8 de la loi pour la date limite):**

§2. Les titres au porteur émis par la société sont convertis de plein droit en titres nominatifs au ... [DATE]. Ils seront inscrits dans le registre des titres nominatifs dans le mois de la conversion automatique, au nom de la présente société, jusqu'à ce que le titulaire se manifeste. Cette inscription au nom de la société ne lui confère pas la qualité de propriétaire. »
- *Op de vennootschapszetel wordt voor elke categorie effecten op naam een register bijgehouden. Elke titularis van effecten kan kennisnemen van het register met betrekking tot zijn effecten.*
- **Mogelijke aanvulling (zie artt. 7 en 8 van de wet voor de uiterste datum):**

§2. De effecten aan toonder die zijn uitgegeven door de vennootschap worden van rechtswege omgezet in effecten op naam op ... [DATUM]. Zij worden ingeschreven in het register van de effecten op naam binnen de maand volgend op de automatische omzetting, op naam van de vennootschap, tot de titularis zich bekend maakt. Deze inschrijving op naam van de vennootschap verleent haar niet de hoedanigheid van eigenaar.

DMAT TASK FORCE

§3. Clauses communes aux sociétés cotées et non cotées

a) Les titres sont exclusivement nominatifs

- Suppression immédiate des titres au porteur
- Conversion de tous les titres au porteur en titres nominatifs
- Aucune dématérialisation

§3. Gemeenschappelijke clausules voor alle vennootschappen

a) De effecten zijn uitsluitend op naam

- Onmiddellijke afschaffing van de effecten aan toonder
- Omzetting van alle effecten aan toonder in effecten op naam
- Geen dematerialisering

DMAT TASK FORCE

- Proposition de clause (classique):
 - *Tous les titres de la société sont nominatifs. Ils portent un numéro d'ordre.*
 - *Il est tenu au siège social un registre pour chaque catégorie de titres nominatifs. Tout titulaire de titres peut prendre connaissance du registre relatif à ses titres.*
- Voorstel van (klassieke) clause:
 - *Alle effecten van de vennootschap zijn op naam. Zij dragen een volgnummer.*
 - *Op de vennootschapszetel wordt voor elke categorie effecten op naam een register bijgehouden. Elke titularis van effecten kan kennisnemen van het register met betrekking tot zijn effecten.*

DMAT TASK FORCE

b) Les titres sont nominatifs ou dématérialisés

- Suppression immédiate des titres au porteur avec dématérialisation
- Anticipation à la ligne de temps de la loi sur la dématérialisation
- Le conseil d'administration devra prendre contact avec un organisme de liquidation préalablement à la conversion des titres au porteur existants, afin de prendre toutes les mesures

b) De effecten zijn op naam of gedematerialiseerd

- Onmiddellijke afschaffing van de effecten aan toonder met dematerialisering
- Vooruitlopen op de tijdlijn van de wet
- Het bestuursorgaan zal contact moeten opnemen met een vereffening-instelling vóór de omzetting van de bestaande effecten aan toonder, teneinde alle nodige maatregelen te nemen

DMAT TASK FORCE

- **Proposition de clause :**
- *Les actions non entièrement libérées sont nominatives.*
Les actions entièrement libérées et les autres titres de la société sont nominatifs ou dématérialisés.
- **Complément possible :** *Leur titulaire peut, à tout moment et à ses frais, demander la conversion de ses titres en titres nominatifs ou dématérialisés.*
- *Le titre dématérialisé est représenté par une inscription en compte au nom de son propriétaire ou de son détenteur auprès d'un teneur de comptes agréé ou d'un organisme de liquidation.*
- *Il est tenu au siège social un registre pour chaque catégorie de titres nominatifs. Tout titulaire de titres peut prendre connaissance du registre relatif à ses titres.*
- **Voorstel van clausule:**
- *De niet volgestorte aandelen zijn op naam. De volgestorte aandelen en de andere effecten van de vennootschap zijn op naam of gedematerialiseerd.*
- **Mogelijke aanvulling:** *De titularis kan op elk ogenblik op zijn kosten de omzetting vragen van zijn effecten in effecten op naam of in gedematerialiseerde effecten.*
- *Het gedematerialiseerd effect wordt vertegenwoordigd door een boeking op rekening, op naam van de eigenaar of de houder, bij een erkende rekeninghouder of bij een vereffeningsinstelling.*
- *Op de vennootschapszetel wordt voor elke categorie effecten op naam een register bijgehouden. Elke titularis van effecten kan kennisnemen van het register met betrekking tot zijn effecten.*

DMAT TASK FORCE

c) Modalités de la conversion - Autorisation au conseil d'administration

- Il peut être conseillé d'autoriser le CdA de prendre toutes les mesures nécessaires afin de régler l'échange pratique. Evidemment, l'AG statuant sur la conversion peut fixer elle-même les modalités.

- Proposition de clause:

Le conseil d'administration est autorisé, dans les limites de la loi, à fixer les modalités de l'échange des anciens titres au porteur en titres dématérialisés (et/ou nominatifs).

c) Omzettingsmodaliteiten – Machtiging aan de raad van bestuur

- Het kan aangewezen zijn de RvB te machtigen om alle nodige maatregelen te nemen om de praktische omruiling te regelen. De AV die beslist over de omzetting kan natuurlijk ook zelf deze modaliteiten vastleggen

- Voorstel van clause:

Aan de raad van bestuur wordt de bevoegdheid verleend om, binnen de beperkingen opgelegd door de wet, de modaliteiten vast te leggen voor de omwisseling van de vroegere effecten aan toonder in gedematerialiseerde effecten (en/of effecten op naam).

Euroclear Belgium (CIK SA/NV)

Dematerialisatie: praktische impact voor
emittenten

Demat rialisation: impacts pratiques pour les
 metteurs

Stephane Bernard

CEO

Euroclear Belgium

Euroclear Belgium (CIK SA/NV)

Vereffeninginstelling en
« Hoofd van de Pyramide »
voor:

- effecten genoteerd op de
gereguleerde markt
(Euronext)

Optioneel

- voor effecten genoteerd op
de niet-gereguleerde
markt
– niet-genoteerde effecten

Organisme de liquidation et
« Tête du Pyramide »
pour:

- des titres cotés sur le
marché réglementé (Euronext)

Optionnel

- pour des titres cotés sur le
marché non réglementé
- les titres non cotés

Welke diensten biedt Euroclear Belgium aan aand de emittenten?

- Boekhoudkundige dematerialisatie
- Globaal overzicht van uitgegeven effecten per vorm (toonder, gedematerialiseerd en effecten op naam)
- Bewaring en vernietiging van materiële effecten
- Beheer van elektronisch nominatief register
- Aanverwante diensten (hulp organisatie AGM's, proxy voting,...)
- ...

Quels sont les services offerts par Euroclear Belgium aux émetteurs?

- Dématérialisation comptable
- Visibilité sur la répartition globale des titres émis par forme (au porteur, dématérialisés, nominatifs)
- Conservation et destruction des titres physiques
- La gestion du registre nominatif
- Des services complémentaires (support organisation AGM, proxy voting,...)
- ...

Vorbereidingsfase voor emittent

- Aanpassen van de statuten
- Reconciliatie van kapitaal /
numerieke reconciliatie van
uitgegeven effecten
- Aanleveren van specifieke
informatie (posities en
numerieke data)
- Openen van
emittentenrekeningen bij
EBEL

Phase de préparation émetteur

- Adapter les statuts
- Réconciliation du capital
social /réconciliation
numérique des titres émis
- fournir des informations
spécifiques (positions et
données numériques)
- Ouverture de comptes
émetteurs chez EBEL

Formaliteiten

- Emittenten moeten een overeenkomst afsluiten met Euroclear Belgium, die hen onderwerpt aan het 'Algemeen Reglement'
 - **Toetredingsaanvraag (wordt 'overeenkomst' bij ondertekening van beide partijen)**
 - **Algemeen Reglement**
 - **!! Hoofdstukken 1,2 & 8**
 - **Circulaires (bijlagen aan het Algemeen Reglement)**
 - **Technische berichten**

Formalités

- Les Emetteurs doivent conclure une convention avec Euroclear Belgium qui les soumet au 'Règlement Général'
 - **La demande d'adhésion (devient 'convention' dès qu'il y a une signature des deux parties)**
 - **Règlement Général**
 - **!! Chapitres 1,2 & 8**
 - **Circulaires (annexes au Règlement Général)**
 - **Avis techniques**

Principes van het Algemeen Reglement

- Weerkerende verplichtingen:
- Emittent: verschaffing van informatie (vb. kapitaalsverhoging, dividenduitkering, enz.)
- Emittent: opname in het register van de gedematerialiseerde effecten aangehouden door Ebel
- EBEL: informatie verschaffen aangaande bewegingen op de Emittenten rekeningen

Principes du Règlement Général

- Obligations permanentes :
- Emetteur: communication d'information (ex. augmentation de capital, opérations sur titres, etc.)
- Emetteur: inscription dans le registre des titres dématérialisés détenus par Ebel
- EBEL: communication d'information issue des mouvements sur les comptes émetteurs.

Principes van het Algemeen Reglement

In geval van onjuistheden tussen Emittentenrekeningen – register – effecten rekenening, zal EBEL schadebeperkende maatregelen nemen, zoals:

- ongedaan maken van boeking (bijv. lgv indien blijkt dat valse effecten geboekt zijn)
- Aanvraag tot correctie emittent (kapitaal verhogen of vermindering van posities in register);
- de emittent vragen de partijen te vergoeden voor schade

Principes du Règlement Général

En cas de discordances entre compte émetteur - le registre tenu par l'émetteur - les comptes titres, EBEL pourra prendre certaines mesures , notamment :

- extourner des conversions (par ex. quand il apparaît que de faux titres ont été convertis).
- demande de correction à l'émetteur (par ex. demander qu'il augmente ou diminue la position d'Ebel dans son registre d'actionnaires)
- exiger de l'émetteur de dédommager Ebel et/ou ses affiliés du préjudice subi

Principes van het Algemeen Reglement

- Uitbesteding van bepaalde taken ivm dematerialisatie is mogelijk, dit valt onder toepassing van algemene regels ivm lastgeving
- De bestaande aansprakelijkheidsbepalingen (die golden voor aangeslotenen) gelden ook voor de dematerialisatiediensten:
 - Ebel is enkel aansprakelijk voor fouten die veroorzaakt zijn door haar nalatigheid of kwaad opzet;
 - cijfermatige beperking van aansprakelijkheid van EBel m.b.t. claims van aangeslotenen en emittenten ten bedrage van 5mio euro.
- de effecten worden vernietigd op uitdrukkelijk verzoek van de emittent en onder diens verantwoordelijkheid.

Principes du Règlement Générale

- Délégation de certaines activités est possible. Les règles en matière de procuration seront alors d'application.
- Les principes existants concernant la responsabilité d'Ebel s'appliqueront également vis-à-vis des services démat :
 - Ebel sera tenue responsable pour les fautes et omissions causé par sa négligence et/ou un acte intentionnel de sa part.
 - le cap annuel est de 5 moi euro par an, pour tous les claims émanant des affiliés et/ou des émetteurs contre Ebel.
- la destruction des titres se fait sur demande expresse de l'émetteur et sous sa responsabilité.

Praktische informatie

- www.euroclear.be
 - Algemeen Reglement (hoofdstukken 1,2 & 8)
 - Circulaire
 - 08-01 Dematerialisatiediensten
 - 08-02 Bijdragen Emittenten
- Issuer Relations team
 - E-mail address
ebe.issuer@euroclear.com
 - Contact
Vanessa Pletinckx
02/702 5413

Information pratique

- www.euroclear.be
 - Règlement Général (chapitres 1,2 & 8)
 - Circulaire
 - 08-01 Services de Dématérialisation
 - 08-02 Redevances Emetteurs
- Issuer Relations team
 - E-mail address
ebe.issuer@euroclear.com
 - Contact
Vanessa Pletinckx
02/702 5413

DMAT TASK FORCE

De praktische aspecten van de dematerialisatie en de financiële tussenpersonen

Patrick-C. Drogné,

Head of Business Line Financial Markets,

Febelfin

Gemeenschappelijke beleggingsfondsen en daarmee gelijkgestelde fondsen

- Ter herinnering : wet van 22.12.2005:
 - 3 categorieën
 - Effecten overeenkomstig het Wetboek van vennootschappen,
 - Overheidsschuld
 - “derde categorie” (kasbons,..)
 - “Vage” definitie van het toepassingsgebied en van de datum van impliciete dematerialisatie op 1.1.2008.
- Door Dmat TF voorgestelde wijzigingen:
 - Alle fondsen en daarmee gelijkgestelde vallen onder het toepassingsgebied,
 - Dematerialisatie op 1 januari 2008.

Financiële tussenpersoon : rekeninghouder aan de top van de piramide

- Contractuele relatie,
- Inschrijving van rekeninghouder aan de top van de piramide in het nominatief register van de emittent, voor de gedematerialiseerde effecten,
- Hulp bij de reconciliatie,
- Informatie door te geven aan andere FT en/of betrokken cliënten over:
 - de datum van dematerialisatie
 - de uitbetaling van de coupons
 - de corporate actions
- Ontwerpcirculaire van de CBFA.

Financiële tussenpersoon en de beleggers (cliënten)

- Fysieke levering:
 - Ter herinnering: verbod vanaf 1 januari 2008.
 - Advies: cliënten tijdig verwittigen.
- Sowieso omzetting van op rekening ingeschreven effecten aan toonder naar gedematerialiseerde effecten:
 - Voor de effecten toegelaten tot notering op een gereguleerde markt en de effecten “van de derde categorie” op 1.1.2008,
 - Voor de overige, op de in de statuten voorziene datum (tussen 1.1.2008 en 31.12.2012).
- Gevolgen van de statutaire afschaffing van de effecten aan toonder.

Aandachtspunten van de CBFA inzake de dematerialisatie

Antoine Van Cauwenberge
Juridische dienst CBFA
Informatiesessie Dmat Task Force

Brussel, 18 januari 2007

Overzicht

1. Taken van de CBFA
 - 1.1. Gedematerialiseerde overheidseffecten
 - 1.2. Gedematerialiseerde vennootschapseffecten

2. Initiatieven van de CBFA
 - 2.1. Ontwerpcirculaire met prudentiële aandachtspunten
 - 2.2. Ontwerpcirculaire effectenadministratie
 - 2.3. Sensibilisering van de emittenten

3. Besluit

1. Taken van de CBFA

1.1. Gedematerialiseerde overheidseffecten

1.1.1. Wettelijk kader:

- wet van 2 januari 1991 betreffende de markt van de effecten van de overheidsschuld en het monetair beleidsinstrumentarium, zoals gewijzigd door de "collateral"-wet van 15 december 2004
- het koninklijk besluit van 23 januari 1991 betreffende de effecten van de Staatsschuld, als gewijzigd bij koninklijk besluit van 5 maart 2006 (in werking getreden op 27 maart 2006)

1.1. Gedematerialiseerde overheidseffecten

1.1.2. Taken CBFA:

- vergunning van de rekeninghouders (vroeger de Minister van Financiën)
- toezicht op de rekeninghouders (voorheen het Rentenfonds)

1.1.3. Rekeninghouders

- vergunning van rechtswege voor de eerder door de Minister vergunde instellingen
- vergunningsaanvraag vereist voor nieuwe rekeninghouders
- territoriaal toepassingsgebied van de onder het toezicht van de CBFA staande instellingen is beperkt tot de in België gevestigde instellingen.
- kredietinstellingen en beleggingsondernemingen met een Europees paspoort zijn voortaan uitgesloten van de vergunningsplicht

1.1.4. Vereffeningsinstelling: de NBB

1.2. Gedematerialiseerde vennootschapseffecten

1.2.1. Wettelijk kader

- Wetboek van vennootschappen (art. 468)
- K.B. van 12 januari 2006 betreffende de gedematerialiseerde vennootschapseffecten (in werking getreden op 1 januari 2006)
- Prudentiële regelgeving toepasselijk op kredietinstellingen/beursvennootschappen/vereffeningsinstellingen, m.i.v. de antiwitwasregelgeving

1.2. Gedematerialiseerde vennootschapseffecten

1.2.2. Taken CBFA

Toezicht op de rekeninghouders in België conform het W. Venn. en de prudentiële regels

1.2.3. Rekeninghouders

Bij K.B. op algemene wijze als rekeninghouder in België erkend:

- Belgische of in België gevestigde kredietinstellingen,
- Belgische beursvennootschappen of in België gevestigde beleggingsondernemingen,
- in België gevestigde verrekenings- of vereffeningsinstellingen,
- de NBB.

Niet in België gevestigde instellingen kunnen ook rekeninghouder zijn, onder toezicht van hun locale toezichthouder

1.2. Gedematerialiseerde vennootschapseffecten

Rekeninghouders in België lichten de CBFA in vooraleer de activiteit aan te vatten (m.a.w. er is geen ex ante *vergunning* door de CBFA van de individuele rekeninghouders)

1.2.4. Vereffeningsinstellingen

Bij K.B. aangeduid:

- voor alle effecten: Euroclear Belgium
- voor obligaties: NBB

1.2. Gedematerialiseerde vennootschapseffecten

1.2.5. Rekeninghouders als top van de piramide

Conform artikel 475ter W.Venn.: voor niet tot een gereguleerde markt toegelaten vennootschapseffecten

Instellingen die voor effecten waarvoor geen vereffening instelling werd aangeduid, volgende functies vervullen:

- Inschrijving in het aandelenregister van de emittent voor de totale omloop van gedematerialiseerde effecten
- Relatiebeheer met de emittent
- Reconciliatie van de in omloop zijnde effecten

2. Initiatieven van de CBFA

2.1. Ontwerpcirculaire met prudentiële aandachtspunten n.a.v. de afschaffing van de toondereffecten

- vereiste van een passende organisatie en interne controle gelet op de omvang van het omzettingsproces
- waakzaamheid voor witwasoperaties
- onderzoek van mogelijke aanpassingen aan de statuten zodat eigen uitgiftes van gedematerialiseerde effecten (bv. kasbons vanaf 1 januari 2008) mogelijk zijn

2. Initiatieven van de CBFA

2.1. Ontwerpcirculaire met prudentiële aandachtspunten n.a.v. de afschaffing van de toondereffecten

Stramien van door elke instelling te vervolledigen informatiedossier, rekening houdend met de al dan niet tussenkomst als rekeninghouder/top van de piramide:

- beschrijving van de bij de omzetting van toondereffecten toepasselijke algemene politiek en beleidslijnen;
- beschrijving van de specifieke administratieve en boekhoudkundige organisatie, m.i.v. richtlijnen en procedures van interne controle en antiwitwasmaatregelen;
- werkzaamheden van compliance/interne audit

2. Initiatieven van de CBFA

2.2. Ontwerpcirculaire effectenadministratie

2.2.1. Doelstelling

Toelichting van de principes van gezonde praktijk betreffende de administratie van de financiële instrumenten

Vorm van “guidance” bij de MiFID-principes die in werking treden op 1 november 2007 (artikel 13 (7) en (8) van Level 1 richtlijn & artikelen 16 tot 20 van de level 2 uitvoeringsrichtlijn)

2.2. Ontwerpcirculaire effectenadministratie

2.2.2. Toepassingsgebied

Alle kredietinstellingen en beleggingsondernemingen (uitgezonderd instellingen met EU paspoort)

Alle financiële instrumenten (m.i.v. afgeleide instrumenten), onverminderd de reglementaire verplichtingen voor de overheidseffecten

Vervangt de circulaire uit 1991 van het Interventiefonds over de effectenboekhouding

2.2. Ontwerpcirculaire effectenadministratie

2.2.3. Krachtlijnen

- Verantwoordelijkheid van de effectieve leiding
- Onderscheid binnen de administratie van de instelling tussen rekeningen waarop eigen financiële instrumenten en deze waarop cliënteninstrumenten worden geboekt, met afzonderlijke rekeningen bij bewaarders
- Bijhouden van gegevens en rekeningen om activa van cliënten onderling te onderscheiden;
- Instrumenten toebehorend aan de cliënten: inschrijving op “financiële instrumenten rekeningen” die werken volgens boekhoudkundige principes

2.2. Ontwerpcirculaire effectenadministratie

- Bevestiging van de verrichtingen aan de cliënten
- Overzicht van de financiële instrumenten van cliënten (minstens jaarlijks)
- Relaties met bewaarders (beoordeling van de geschiktheid van bewaarders, bevestiging van de verrichtingen, overzicht van de financiële instrumenten bij bewaarders, uit te voeren controles)

2.2. Ontwerpcirculaire effectenadministratie

- Bewaring van gegevens (5 jaar)
- Jaarlijkse verslagplicht van de erkende revisor aan de CBFA
- Trimestriële rapportering aan de CBFA van een balans van financiële instrumenten;
- Principes voor de instellingen aan de top van de piramide (overeenkomst met de emittent en reconciliatieplicht)

2.3. Sensibilisering van de emittenten

Mei 2006: CBFA communicatie aan de Belgische emittenten waarvan de effecten tot een gereguleerde markt zijn toegelaten over:

- Vereiste statutenaanpassingen voor 31 december 2007
- Vereiste regelingen met een erkende vereffening-instelling.

3. BESLUIT

Consultatie over ontwerpcirculaires aan de gang

Afronding van de circulaires verwacht begin 2007

Sector zal nodige middelen moeten inzetten om impact MiFID te onderzoeken en passende maatregelen van organisatie en compliance te nemen

DMAT TASK FORCE

Réglementation et principaux problèmes

Nathalie Ragheno
*Conseiller, Legal Department
Febelfin*

Contexte légal

- Réforme du droit des sociétés
- Modernisation du droit des titres
 - Au porteur → dématérialisation
 - Nominatifs
- Lutte contre la fraude
- Accroissement de la sécurité

Quelques FAQ & quelques propositions Dmat T.F.

① Anonymat disparaît-il totalement ?

- Titres dématérialisés = inscription en compte titres
- Art. 468, al 4 Code Sociétés

Inscription au nom de l'organisme de liquidation dans le registre des titres nominatifs tenu par l'émetteur

② Dématérialisation progressive 2008 – – – – – > 2015

 1er janvier 2008

- Plus d'émission de titres au porteur
- Plus de délivrance physique de titres au porteur
- Conversion automatique des titres inscrits en compte

MAIS conversion à l'initiative de l'investisseur pour les titres de sociétés non cotées sur un marché réglementé => Dmat Task Force propose

Conversion automatique du fait de l'inscription en compte si

- Statuts modifiés
- Organisme de liquidation ou teneur de compte agréé

⇒ Modification des statuts :
information serait fournie par une
institution chargée de tenir une base de
données reprenant les informations
pertinentes relatives aux émetteurs.

? Titres au porteur et titres dématérialisés d'une même émission peuvent-ils coexister ?

- Marché réglementé : seuls les titres dématérialisés seront cotés
- Marché non réglementé :
 - En théorie → coexistence possible
 - En pratique → pas fongibilité entre les 2 formes de titres

? Anticipation de la période de conversion 2008 → 2013/2014

Statuts prévoient

suppression des titres au porteur et décident
la conversion en titres dématérialisés (ou en titres
nominatifs)

- Conséquences :
- exercice des droits = impossible
=> conversion des titres
 - transmission = toujours possible
 - paiement des coupons :
coupon physique seul ne peut être payé
→ dépôt avec manteau

? Société ne modifie pas ses statuts

Conséquences : pas de conversion de plein droit en titres dématérialisés

Dmat Task Force propose

Titres convertis de plein droit en titres nominatifs

Teneur de compte

- informe – de la conversion en titres nominatifs
– de la suspension des droits
- restitue à l'émetteur les titres au porteur pour inscription au registre

③ Interdiction de délivrance physique des titres au porteur

- Titres de sociétés belges inscrits en compte
- Titres au porteur émis à l'étranger, soumis à un droit étranger ou émis par émetteur étranger inscrits ou non en compte

④ Dates d'échéance pour la conversion

- Coexistence de 2 dates
- 31/12/2012
 - 31/12/2013

Quid si augmentation de capital
sicav à émission « au robinet »

...

⑤ Art 505 Code pénal

Etat de la question

Je vous remercie pour
votre attention.